

DECIZIE

29 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță, Galina Stratulat

examinînd recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Floreni”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe acțiuni „Termoelectrica” împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Societății pe acțiuni „Floreni” cu privire la contestarea actului administrativ, anularea autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică, obligarea înlăturării de pe rețelele termice a construcției provizorii de tip gheretă, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, prin care nu s-a dat curs cererii de apel Societății pe acțiuni „Floreni”

c o n s t a t ă

La 03 martie 2015 SA „Centrala Electrică de Termoficare nr.2” (redenumită în SA „Termoelectrica”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei municipiului Chișinău, SA „Floreni” cu privire la contestarea actului administrativ, anularea autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică, obligarea înlăturării de pe rețelele termice a construcției provizorii de tip gheretă.

În motivarea acțiunii a indicat că, în urma unui control efectuat de reprezentanții subdiviziunii „Termoservice” a SA „CET2” pe str. Asachi 77 mun. Chișinău s-a constatat faptul amplasării pe rețelele termice cu diametrul de 500 mm a unei construcții provizorii pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul (gheretă).

Activitatea de comerț din construcția dată este efectuată de SA „Floreni” în baza autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 20159 din 24 octombrie 2011, cu termenul de valabilitate din 25 iunie 2013 și pînă la 25 iunie 2016.

Susține că la eliberarea acestei autorizații, Primăria mun. Chișinău nu a ținut cont de faptul existenței pe terenul dat a rețelelor termice, prin ce au fost ignorate prevederile art. 17 al Legii cu privire la energetică nr. 1525 din 19 februarie 1998 care indică că obiectivele energetice au grad sporit de pericol. Pentru asigurarea exploatării lor în siguranță, se stabilesc zone de protecție. Orice lucrare în zona de protecție se efectuează numai cu acordul întreprinderii sau organizației energetice.

Conform art. 31 al Legii cu privire la energia termică și promovarea cogenerării nr. 92 din 29 mai 2014, pentru a se asigura protecția și funcționarea normală a rețelelor termice, pentru a se evita punerea în pericol a persoanelor, bunurilor și mediului se stabilesc zone de protecție a rețelelor termice. În scopul protecției rețelelor termice, persoanelor fizice și juridice li se interzice să limiteze ori să îngreuească prin împrejurări, prin construcții ori în orice alt mod accesul la rețeaua termică a unității termoenergetice.

Indică că au fost comise abateri inclusiv de la prevederile pct. 40 al Regulamentului cu privire la furnizarea și utilizarea energiei termice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 434 din 09 aprilie 1998, care stipulează că este interzis ca pe traseele conductelor termice, inclusiv pe culoarele de acces, să se ridice construcții, să se depoziteze materiale, să se execute lucrări subterane sau orice alte lucrări care ar dăuna exploatării și ar bloca accesul la conducte și la stațiile termice.

Au fost încălcate și prevederile din Normativul în construcții NCM G.04.07-2006, care în Tabelul 3 „Intervalele pe orizontală de la construcțiile rețelelor termice” stabilește că distanța pe orizontală de la rețelele termice subterane cu diametrul mai mic de 500 mm, până la clădiri și instalații, este necesar a fi nu mai mică de 2m.

În cazul dat, construcția (ghereta) este instalată direct pe rețelele termice cu diametrul de 500 mm, ceea ce exclude accesul lucrătorilor și a tehnicii la rețelele termice în vederea descoperirii, deservirii și exploatării acestora. Presiunea și temperatura înaltă a apei din rețele prezintă un pericol înalt pentru viața și sănătatea oamenilor, iar proprietarul bunului poate cere despăgubiri în caz de avariere a traseului termic.

Despre eliberarea autorizației nr. 20159 din 24 octombrie 2011 pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul pe str. Gh. Asachi 77 mun. Chișinău, factorii de decizie al reclamantului au aflat abia la 22 decembrie 2014.

Menționează că ghereta urmează a fi demontată sau strămutată din contul beneficiarului la prima cerere a serviciilor abilitate, fapt menționat și în schema de amplasare a construcției provizorii.

Conform Legii nr. 188 din 28 septembrie 2014 cu privire la unele măsuri referitor la procedura falimentului SA „Termocom”, SA „Centrala Electrică cu Termoficare nr.2 ” din Chișinău a devenit succesori de drepturi și obligații ale SA „Termocom” în procedura falimentului, preluând subansamblul funcțional ce ține de activitatea de producere, distribuție și furnizare a energiei termice.

Deoarece cererea prealabilă a reclamantului a rămas fără examinare, cere SA „Termoelectrica” anularea autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică nr. 20159 din 24 octombrie 2011 eliberată SA „Floreni” cu termenul de valabilitate de la 25 iunie 2013 și până la 25 iunie 2016 pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul în mun. Chișinău str. Gh. Asachi 77; obligarea SA „Floreni” să înlăture de pe rețelele termice, la o distanță regulamentară, construcția provizorie de tip gheretă amplasată în mun. Chișinău str. Gh. Asachi 77.

Prin hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 octombrie 2015, a fost admisă parțial acțiunea; a fost obligată SA „Floreni” să înlăture din zona de

protecție a rețelelor termice la o distanță regulamentară, construcția provizorie de tip gheretă amplasată în mun. Chișinău str. Gh. Asachi 77; a fost respins capătul de cerere cu privire la anularea autorizației de funcționare ca neîntemeiată. A fost încasat de la SA „Floreni” în beneficiul reclamantului cheltuielile de judecată de 100 lei pentru taxa de stat achitată.

La 13 noiembrie 2015 SA „Floreni” a declarat apel nemotivat și netimbrat împotriva hotărârii Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 29 octombrie 2015.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, nu s-a dat curs cererii de apel depuse de SA „Floreni” și comunicat apelantului despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și dovada achitării taxei de stat în mărime de 75 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de pînă la 18 mai 2016 și explicat apelantului că în caz dacă nu va îndeplini indicațiile instanței de apel din încheierea emisă, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele anexate va fi restituită.

La 17 mai 2016 SA „Floreni” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, prin care a cerut admiterea recursului și casarea încheierii judecătorești în partea ce ține de obligarea apelantului la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a indicat că, prima instanță a examinat cauza civilă în ordine de contencios administrativ, or la fel și reclamantul și-a întemeiat acțiunea conform Legii contenciosului administrativ. Art. 16 al. (3) al legii date însă indică că reclamantii, în acțiunile născute din raporturi de contencios administrativ, sunt scutiți de la plata taxei de stat. Prevederi similare sunt indicate și în art. 84 și art. 85 CPC. Respectiv, în circumstanțele date, rezultă ilegalitatea încheierii instanței de apel în partea în care apelantul a fost impus la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră următoarele.

În conformitate cu art. 424 al. (2) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

Art. 425 CPC stipulează că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Materialele pricinii denotă că, copia încheierii redactate din 24 martie 2016 a fost expediată de către Curtea de Apel Chișinău în adresa SA „Floreni” și recepționată de aceasta din urmă la 29 aprilie 2016, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire de la f.d.89 și avizul de recepție de la f.d. 93.

În conformitate cu art. 111 al. (3) CPC, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Or, raportînd materialele pricinii la normele procedurale enunțate, termenul de declarare a recursului declarat de SA „Floreni” a început să curgă din ziua imediat următoare de la data recepționării copiei încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, adică din data de 30 aprilie 2016 și a expirat la 14 mai 2016.

Cu toate acestea, cererea de recurs a fost depusă de către SA „Floreni” doar la data de 17 mai 2016, respectiv în afara termenului legal de 15 zile prevăzut de art. 425 CPC.

Ba mai mult, recurentul nu a invocat careva motive întemeiate care ar demonstra depunerea recursului în afara termenului și nici nu a cerut repunerea în termen a acestuia, or odată ce încheierea instanței de apel a fost recepționată de recurent la 29 aprilie 2016, ultimul urma să justifice neîndeplinirea actului procesual în termenul prescris de lege.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului precum că încheierea contestată din 24 martie 2016 a fost recepționată de acesta abia la 03 mai 2016, în cazul în care probe în acest sens nu au fost administrate.

Deci, este cert faptul că depunând cererea de recurs împotriva încheierii instanței de apel din 24 martie 2016 peste termenul legal, recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale stipulate în legislația națională.

Drept urmare, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 03 aprilie 2008 pe cazul Ponomaryov contra Ucrainei, unde se notează că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reieșind din faptul că art. 409 CPC, care prevedea restituirea recursului depus în afara termenului legal, a fost exclus prin Legea pentru modificarea și completarea Codului de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 155 din 05 iulie 2012, Completul consideră că recursul SA „Floreni”, în conformitate cu dispozițiile art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, urmează a fi respins ca tardiv.

La caz Colegiul mai relevă că, SA „Floreni” deși contestă legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, în principiu a executat încheierea dată și a lichidat neajunsurile menționate în aceasta. Astfel, la 17 mai 2016, deci în termenul stabilit, a prezentat apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat de 75 lei pentru declararea apelului (f.d.97,99).

Distinct de cele enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SA „Floreni” ca tardiv și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016.

În conformitate cu art.444, art.445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Societatea pe acțiuni „Floreni” ca tardiv.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe acțiuni „Termoelectrica” împotriva Primăriei municipiului Chișinău, Societății pe acțiuni „Floreni” cu privire la contestarea actului administrativ, anularea autorizației de funcționare a unităților de comerț și alimentație publică, obligarea înlăturării de pe rețelele termice a construcției provizorii de tip gheretă.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Ion Druță

Galina Stratulat